Kasvu ja vaikuttaminen -osasto 13.9.2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto

U 58/2022 vp

Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi koskien velan ja oman pääoman perusteella yritysverotuksessa tehtävää vähennystä ja koron vähennyskelpoisuuden rajoittamista

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:ltä kirjallista asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi koskien velan ja oman pääoman perusteella yritysverotuksessa tehtävää vähennystä ja koron vähennyskelpoisuuden rajoittamista.

SAK kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu asiassa seuraavaa.

Direktiivissä päällekkäisyyksiä muun sääntelyn kanssa, vaikutusarvioita täydennettävä

Euroopan unioni on viime vuosina tarttunut voimakkaammin kansainvälisen verotuksen ongelmakohtiin. Sääntely on ollut enenevissä määrin direktiivipohjaista. Tästä on seurannut direktiiviehdotuksien välisiä päällekkäisyyksiä. ATAD-sääntelyä ja direktiiviehdotusta on tarkoitus soveltaa rinnakkain. Direktiiviehdotuksessa on myös mahdollisia päällekkäisyyksiä esimerkiksi hybridisääntelyn ja tulevan minimiyhteisöverokantaan liittyvän sääntelyn kanssa.

Direktiiviehdotus loisi verotukseen kokonaan uudenlaisen vähennyksen, joka perustuu oman pääoman lisäykseen. Lisäksi esitys sisältää oman pääoman vähentymiseen perustuvan tuloutuksen. Näiden elementtien voidaan katsoa, edellä esitettyjen päällekkäisyyksien kanssa, monimutkaistavan olemassa olevaa sääntelyä.

Näihin lähtökohtiin pohjaten Suomen varauksellinen kannanmuodostus on pääsääntöisesti perusteltu.

Direktiiviehdotuksen myötä Verohallinnolle ja komissiolle tulisi raportoida tietoja. SAK:n käsityksen mukaan kaikkia direktiiviehdotuksessa vaadittavia tietoja ei ole saatavissa ehdotuksen esittämissä aikarajoissa. Osa direktiiviehdotukseen merkityistä tiedoista on sellaisia, joita nykyisellään ei ole tarvetta toimittaa säännönmukaista verotusta varten Verohallinnolle. Edellä esitetyt aikamääreisiin kohdistuvat seikat eivät ota huomioon mahdollisia oikaisuja.

Kansalliset vaikutusarviot tarvitsevat täydennystä. Tämä perustuu muun muassa siihen, että EU-tasolla ei ole käytettävissä vastaavia kansallisia tietoja kuin Verohallinnolla ja valtiovarainministeriöllä on. Myös EU-tason fiskaalisilla vaikutusarvioilla on merkitystä, koska sääntelyä omalta osaltaan perustellaan koronapandemian aiheuttamilla tulotarpeilla ja

menojen kasvulla. Euroopan unionin menojen kasvu ja yhteiskunnallisten haasteiden, kuten ilmastonmuutoksen torjuminen ja veron kiertämisen estäminen, vaativat kasvavan tulopohjan. Näin ollen kannanmuodostuksessa on tarkoituksenmukaista vaatia kattavampia kansallisia ja EU-tason vaikutusarvioita.

Kirjelmän kannatettava konkreettisia keinoja aggressiivisen verosuunnittelun ehkäisemiseksi

Suomen voi olla lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaista kannattaa direktiiviehdotusta, jos poliittinen realiteetti on, että vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ei ole mahdollista edistää. Ongelmat, joihin direktiiviehdotus koettaa pureutua, ovat olleet tiedossa pitkään, mutta niiden ratkaiseminen on osoittautunut haastavaksi.

Ottaen huomioon käsillä olevan tematiikan monimutkaisuuden on todettava, että yksikään direktiiviehdotus ei liene vailla ongelmakohtia. Erilliset jäsenvaltiotasoiset ratkaisut ovat kuitenkin verojärjestelmän yhtenäisyyden näkökulmasta tehottomampia. Ilman EU-tason ratkaisuja valtiokohtaisten erillisratkaisujen määrä saattaa lisääntyä.

Nämä realiteetit huomioiden valtioneuvoston kirjelmässä tulisi kannanottona esittää, että Suomi on lähtökohtaisesti valmis kannattamaan sääntelyä, jos muut aggressiiviista verosuunnittelua ehkäisevät mallit eivät etene Euroopan unionin tasolla.

Esityksen tavoitteet huomioiden on mahdollista, että pelkästään korkojen vähennysoikeuteen puuttuva sääntely voisi olla vaikuttavampi ja selkeämpi ratkaisu. Tällainen malli saattaisi olla tehokkaampi aggressiivisen verosuunnittelun ja veron kiertämisen sekä valtioiden verotulojen turvaamisen näkökulmasta. Tämä huomio tulisi nostaa esiin Suomen kannanmuodostuksessa.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry